

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96'ncı ve 99'uncu Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Abdullah KOÇ
HDP Ağrı Milletvekili

Anayasası'nın "Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı" başlıklı 17. maddesinde yer alan "Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz". Buna rağmen Patnos L Tipi Kapalı Cezaevi'nde hasta mahpusların yaşamlarını sürdürebilmelerinin olanakları ortadan kalkmış bulunmaktadır. Adalet Bakanlığı'na verdiğimiz önergeler dikkate alınmamakta ve sorumlular hakkında adli bir kovuşturma yapılmamaktadır. Valilik, İl İdare Kanunu'nun 10. Maddesi gereğince ceza ve tevkif evlerinin muhafazasını ve Cumhuriyet savcısıyla birlikte hükümlü ve tutukluların sağlık şartlarını gözetim ve denetim altında bulundurur. Bu hüküm gereğince Valilik; yetkisi dâhilinde bulunan cezaevlerinin sağlık şartlarını gözetim ve denetimden sorumludur. Ağrı Valiliği'nin yetki ve sorumluluğunda bulunan Patnos L Tipi Kapalı Cezaevi'nde ciddi oranda hak ihlalleri yaşanmaktadır. İnsan Hakları Derneği'nin (İHD) 2019 Yılı İnsan Hakları Raporuna göre "458'i ağır olmak üzere 1334 hasta mahpus" cezaevlerinde bulunmaktadır. İnfaz Kanunu'na göre; ağır hastalığı bulunan tutuklunun cezasının infazının "hayatı için kesin bir risk" barındırıyorsa geriye bırakılabileceği hükmü bulunmasına rağmen, Mustafa Akyol tahliye edilmemiş ve yaşamını yitirmiştir.

Patnos L Tipi Kapalı Cezaevi'ndeki bazı hak ihlalleri aşağıdaki gibidir:

- Hasta mahpuslar revire çıkarılmamakta veya çok geç çıkarılmakta, hastaneye sevkleri zamanında yapılmamakta; revire geç de olsa çıkarılanlar ise infaz memurlarının şiddetine ve kötü muamelesine maruz kalmaktadırlar. Bu nedenle sağlık sorunu yaşayan mahpusların hayatları ciddi risk altındadır.
- Patnos L Tipi Kapalı Cezaevi'nde ölümünden bir hafta önce hastaneye kaldırılan ve 16.09.2019 tarihinde yaşamını yitiren Mustafa Akyol'un sağlık koşullarına ilişkin; Ağrı Valisi, gözetim ve denetim sorumluluğunu yerine getirmemiştir.
- Temiz içme suyu sağlanmamakta, temizlik ve içme için kullanılan suya ise kanalizasyon suyunun karışması nedeniyle tutuklu ve hükümlülerin deri hastalıkları, salgınlar ve zehirlenmeler yaşamalarına sebep olmaktadır.

19326

Bu bağlamda;

1. Valilik, İl İdare Kanunu'nun 10. Maddesi gereğince ceza ve tevkif evlerinin muhafazasını ve Cumhuriyet savcısıyla birlikte hükümlü ve tutukluların sağlık şartlarını gözetim ve denetim altında bulundurur; Ağrı Valiliği tarafından Patnos L Tipi Kapalı Cezaevin 'de yasanın belirlediği bu hüküm uygulanmakta mıdır?
2. Patnos L Tipi Kapalı Cezaevi'nde ölümünden bir hafta önce hastaneye kaldırılan Mustafa Akyol'un sağlık koşullarına ilişkin; Ağrı Valisi gözetim ve denetim sorumluluğunu yerine getirmiş midir?
3. Patnos L Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan hükümlü ve tutukluların dilekçe ve talepleri cezaevi idaresi tarafından kabul edilmemekte veya dikkate alınmamaktadır; ceza infaz yasasına aykırı olan bu durum hakkında; hak ihlallerinin tespiti için tarafınızdan bir soruşturma yapılacaktır mıdır?
4. Anayasanın çerçevesini belirlediği mevcut hukuk kurallarını ve uluslararası hukuk normlarını hiçe sayan bu cezasızlık anlayışına son verilecek mi? Hukuk normlarını çiğneyen kamu görevlileri hakkında bir soruşturma başlatılmış mıdır?
5. Temiz içme suyunun sağlanmaması, temizlikte ve içmede kullanılan suya, kanalizasyon suyunun karışıyor olması önlenbilir mi? Halen Patnos Cezaevi'nde bulunan ve ölümcül hastalıklarla mücadele eden kaç hasta mahpus bulunmaktadır?
6. Hasta mahpusların revire çıkarılırken maruz kaldıkları işkence ve kötü muamele; insanlık onurunu hiçe sayan bu eylemlerde bulunan memurlar hakkında; görevi kötüye kullanmalarından dolayı bir yargı süreci başlatılmış mı ve / veya başlatılacak mı?